

Raadsinformatiebrief

Aan Raad
Portefeuillehouder Peter van Dijk
Onderwerp Raadsinformatiebrief
Datum 5 juli 2022

Kennisnemen van

De uitkomsten van de meicirculaire met betrekking tot de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Inleiding

Gebruikelijk is dat we uw raad informeren over de hoofdlijnen van de circulaire gemeentefonds en de financiële effecten voor onze gemeente. Met deze RIB geven wij daar uitvoering aan.

Nadere toelichting meicirculaire

Woensdag 1 juni is de meicirculaire 2022 gepubliceerd. De uitkomsten zijn ten opzichte van de decembercirculaire geanalyseerd en blijken fors van omvang.

In de 1^e Burap hebben wij aangekondigd dat op basis van de maartbrief van het Kabinet Rutte IV de middelen voor de komende 3 jaar fors zouden toenemen.

In de meicirculaire 2022 zijn de accessen 2022 bijgewerkt. Voor alle jaren vanaf 2022 is sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. De accessen zijn substantieel hoger dan aangekondigd in de voorgaande circulaire en ook substantieel hoger dan aangekondigd in de startnota van het kabinet. Dat heeft onder andere te maken met de extra uitgaven van het rijk voor vennootschapsbelasting, de koppeling van de AOW aan de stapsgewijze verhoging van het wettelijk minimumloon de inkomstenbelasting box 3 en de defensie-uitgaven.

De stijging van het accres is gesplitst in een volumedeel en een nominaal deel. Voor wat betreft het volumedeel zijn de accessen voor de jaren 2022 tot en met 2025 bevroren. Het nominale deel beweegt mee met de loon- en prijsontwikkelingen.

Onderstaand overzicht laat zien het netto-effect van de meicirculaire.

	2022	2023	2024	2025	2026
Netto effect meicirculaire	1.076	3.803	5.126	6.207	2.027

De verdere verhogingen zijn een gevolg van de extra rijksuitgaven die rechtstreeks doorwerken naar het gemeentefonds.

Voor de begrotingspositie betekent dit dat alle begrotingsjaren nu een positief saldo geven.

Effect voor de uitkomsten meerjarenperspectief

	2022	2023	2024	2025	2026
Uitkomst begroting na de na december circulaire en de 1e Burap 2022	1.144	195	-289	-315	-996
Effect meicirculaire	1.076	3.803	5.126	6.207	2.027
Prognose uitkomsten meerjarenraming	2.220	3.998	4.837	5.892	1.031

Informatie

Hierna zullen de uitkomsten uitgebreid worden toegelicht:
De specificatie van de netto toename ziet er als volgt uit:

	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene uitkering (AU)					
Uitkomst decembercirculaire	40.047	39.556	39.905	40.639	41.520
<u>Aangepaste raming</u>					
herijking gemeentefonds		-360	-720	-1.060	-1.060
correctie woonplaatsbeginsel	-192	-192	-192	-192	-192
onderuitputting, septembercirculaire	-220	-105	0	0	0
bommenregeling (1e burap)	125	0	0	0	0
Raming AU	39.760	38.899	38.993	39.387	40.268
Uitkomst meicirculaire	42.055	42.735	44.152	45.627	43.228
Verschil	2.295	3.836	5.159	6.240	2.960
Taakmutaties					
Tegenover de baten staan de uitgaven					
Energietoeslag	640				
<u>IU/DU/SU</u>					
Bommenregeling	125				
Klimaatakkoord	200				
Extra capaciteit BOA's	33	33	33	33	33
Participatie	145				
Voogdij 18+	76				
Totaal aan uitgaven	1.219	33	33	33	33
Netto voordeel	1.076	3.803	5.126	6.207	2.927
Stijging lonen en prijzen 2026					
Lonen 2,5%					-300
Prijzen 1,5%					-600
Netto voordeel	1.076	3.803	5.126	6.207	2.027

De stijging van de lonen en prijzen wordt als last opgenomen omdat de compensatie van de stijgen van de lonen en prijzen is opgenomen in de algemene uitkering. Daartegenover nemen we nu de last in de begroting 2026. (toegevoegde jaarschijf 2026 in de meerjarenraming)

Toelichting taakmutatie

Voor het lopende jaar 2022 is sprake van één taakmutatie waarmee aan de uitgavenkant van de begroting rekening moet worden gehouden. Het betreft de energietoeslag.

➤ *Energietoeslag*

Op 15 maart jl. is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens ingediend bij de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming – voor huishoudens met een laag inkomen - heeft het kabinet in maart 2022 een eenmalig budget van € 679 miljoen beschikbaar gesteld. In de voorjaarsbesluitvorming is een aanvullend bedrag van € 175 miljoen beschikbaar gesteld, waardoor het totaal beschikbare bedrag uitkomt op € 854 miljoen. Deze middelen worden via de algemene uitkering aan gemeenten verstrekt. Voor de gemeente Goirle betekent dit éénmalig een bedrag van € 640.000.

Toelichting Integratie-uitkeringen, de decentralisatie-uitkeringen en suppletie uitkeringen 2022

➤ *Suppletie uitkering bommenregeling*

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Bijlage 2.4.1. van de circulaire vermeldt de gemeenten die in 2022 – op basis van de ingediende aanvraag- een uitkering ontvangen, inclusief de bijbehorende bedragen.

Goirle heeft twee aanvragen ingediend en dat betreft de gemaakte kosten bij het nieuwe en bij het oude Havep-terrein. Deze bedragen van € 125.000 die nu zijn toegekend worden doorbetaald aan de bedrijven die deze kosten hebben gemaakt.

➤ *Uitvoeringskosten Klimaatakkoord*

Voor de uitvoeringskosten voor het klimaatakkoord wordt in 2022 een totaalbedrag van € 112,591 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Er vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid. Voor de gemeente Goirle betekent dit éénmalig in 2022 een bedrag van € 199.553.

➤ *Extra capaciteit BOA's*

De Tweede Kamer heeft d.d. 23 september 2021 de motie Hermans c.s. aangenomen. Met deze motie, waarmee structureel € 200 miljoen is vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid, is onder meer aan het kabinet de opdracht meegegeven om de capaciteit van (wijk)agenten en BOA's in de openbare ruimte te vergroten.

Voor de gemeente Goirle betekent dit structureel een bedrag van € 33.000.

➤ *Integratie uitkering Participatie*

De hogere uitkering heeft betrekking op het onderdeel WSW wat een hogere bijdrage betekent van € 138.432 dat wij één op één doorbetalen aan Diamant.

Daarnaast is de uitkering voor de onderdelen nieuwe Wajong en nieuwe begeleiding verhoogd met

€ 6.283 en dat wordt toegevoegd aan het re-integratiebudget.
Per saldo een hogere uitkering voor 2022 van eenmalig afgerond € 145.000.

➤ *Integratie uitkering Voogdij 18+*

Het extra bedrag in 2022 heeft betrekking op de loon- en prijscompensatie 2022.
Voor de gemeente Goirle betekent dit éénmalig een bedrag van € 76.000.

Jeugdzorg

In de meicirculaire is opgenomen de definitieve verdeling van € 1.392.000 voor het jaar 2023 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Het kabinet gaat de komende tijd met gemeenten en andere relevante partijen verder in gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd, die moet bestaan uit een combinatie van een set van kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar worden gesteld. Het advies van de Arbitragecommissie c.q. de Commissie van Wijzen vormt het uitgangspunt.

De gemeente Goirle had in de algemene uitkering al rekening gehouden met deze ontwikkelingen. Wij hanteren ook voor 2024 en verder het ingezette beleid waarbij we 75% van de mogelijke compensatie inrekenen. Dat betekent voor de volgende jaren de volgende bedragen:

2024: € 985.000
2025: € 910.000
2026: € 625.000.

Herverdeling/ingroeipad

In onze meerjarenbegroting is rekening gehouden met een maximaal nadeel per jaar van € 15,00 per inwoner in 2023 dat jaarlijks opliep met € 15,00.

Omdat niet alle adviezen van de VNG en de raad voor het Openbaar Bestuur zijn opgevolgd en nog nadere onderzoeken plaats vinden wordt nu rekening gehouden met de netto-effecten van € 7,50, € 22,50, € 37,50 en € 37,50 voor respectievelijk de jaren 2023 tot en met 2026. Voor de jaren tot en met 2025 staat het herverdeeffect vast.

De bedragen voor 2026 en verder voor de suppletie-uitkering zijn afhankelijk van de besluitvorming naar aanleiding van de evaluatie van het nieuwe verdeelmodel. In afwachting hiervan is ervoor gekozen om voor 2026 en verder uit te gaan van de stand 2025 en dus de suppletie-uitkering door te trekken.

Voor de gemeente Goirle blijkt het herverdeeffect ten opzichte van het jaar 2023 op dit moment opgelopen te zijn van € 139 per inwoner naar ruim € 151.

Het spreekt vanzelf dat we hier nog nader onderzoek naar zullen doen en hierop nog terug zullen komen.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

Meicirculaire.